

וארטים לפרשת אחרי מות

טז א. וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבנם לפני ה' ויומתו. שואל רבי חיים פלאג'י, לכאורה המילה "ויומתו" מיותרת, שהרי כתוב בתחילת הפסוק "אחרי מותי?" ומתוך, שהרי לכאורה קשה, מצד אחד כתוב שבני אהרן מתו כי נכנסו שתויי יין, ומצד שני, כתוב אַזְבִּירם ט' כ"ג- "ובאהרן התאנף ה' מאוד להשמידו", וכתב שם רש"י שהקב"ה כעס עליו בגלל מעשה העגל וביקש להענישו ב"יכלו בנים", אלא שמשה רבנו התפלל עליו והענילו תפילתו לכפר בחטא ורק שניים מבניו מתו, וא"כ לא מובן, אפוא, על מה בדיוק הם מתו, בגלל שאהרן עשה את העגל או בגלל שהם נכנסו שתויי יין למקדש? התשובה היא, באמת היתה גזירה על אברעת בני אהרן שימוותו בעוון עשיית העגל, אלא שמכוח תפילת משה התרצה הקב"ה להמית רק שניים מבניו. איזה שניים? דבר זה נקבע ע"י נדב ואביהוא עצמם, שעל ידי זה שנכנסו שתויי יין למקדש, היו הם השניים המומתים. לפי זה מבואר הפסוק היטב, "אחרי מות שני בני אהרן", בכל מקרה היו צריכים למות שניים מבניו, כי הוא עשה את העגל, ומדוע דווקא שניים אלו? על זה נאמר "בקרבנם לפני ה' ויומתו". מאוצרותיו של רבי יוסף זריצק.

טז א. אחרי מות שני בני אהרן בקרבנם לפני ה' ויומתו וכו'. איתא בגמ' מפני מה מתו שני בני אהרן חד אמר שהקריבו אש זרה, וחד אמר שהורו הלכה בפני משה רבן. וי"ל דלא פליגי. דהנה מצינו דמיתה בידי שמים ניצול בזכות זרע מעליא דנפיק מנינה, ומיתה בידי אדם אינו ניצל משום דרעו. ומצינו נמי בגמ' מי שהקריב אש זרה חייב מיתה בידי שמים, וא"כ לכאורה היה צריך להיות שב' בני אהרן ינצלו בזכות זרעם, אלא איתא בגמ' שיהושע מת בלא בנים מפני שהורה הלכה לפני משה רבו, ולפי"ז אתי ספיר ב' השיטות יחדיו, מפני מה מתו ב' בני אהרן שהקריבו אש זרה, הלא הם חייבים מיתה רק בידי שמים והיה לו להצילם בזכות זרעם, לכן אמר שהורה הלכה בפני רבם ממילא לא יהיה להם זרע, וזו הסיבה שמתו משום הקרבת אש זרה כי אין להם סיבה להינצל כי לא יהיה להם זרע. אמרי נעם.

טז א. אחרי מות שני בני אהרן. באיוב פרק לו "לזאת יחרד ליבי". ואיתא בחז"ל שנחרד כששמע שמתו שני בני אהרן וגורוים מטיטוס שנכנס ויצא בשלום מבית קודש הקדשים, וצריך להבין מדוע דווקא איוב הוא זה שנחרד מהסיפור של שני בני אהרן? וי"ל דהנה הגמ' בסנהדרין נב אומרת בטעם שמתו שני בני אהרן כי נדב אמר לאביהו מתי ימותו שני זקנים אלו (משה ואהרן) ואני ואתה ננהיג את הדור, אמר להם הקב"ה נראה מי קובר את מי. וצ"ב א"כ למה אביהו מת הרי רק נדב אמר? התשובה היא שאביהו ושתק וזו סיבה מספיקה בשביל שימות. והנה איתא בסנהדרין פרק חלק שג' היו באותה עצה של פרעה להשמיד את ישראל ויאיוב' שתק, לכן כששמע שאביהו מת על השתיקה הוא נחרד.

טז ט. בזאת יבוא אהרן אל הקודש. כתב רש"י בזאת גזמטריה 410 רמז לבית ראשון שהיה קיים 410 שנים. ויש להקשות הלא גם בבית שני עבדו כהנים גדולים ומדוע הפסוק בזאת יבוא אהרון רמז רק על בית ראשון? וי"ל דמצינו במדרש רב כא' ט' מקדש ראשון ע"י שמשו בו באמונה שמשו יב כהנים גדולים הוא ובנו וכן בנו. מקדש שני על שהיו נוטלין אותה בדמים שמשו בו שמונים כהנים. ולפי"ז מובן היטב. דמקדש ראשון חשיב כמי ששימש בו אהרן כי כל המעמיד בן כמותו כאילו לא מת ושם שמשו מבני בניו באמונה. משא"כ במקדש שני שהיו שהיו מזרעו של אהרן לא היו כמותו לכן לא נחשב שאהרן עצמו בא אל הקודש. בן יאמר לרבי מאיר חיים מזרחי נלב"ע תרנ"א.

טז יז. וכל אדם לא יהיה באהל מועד. הגמ' במנחות קט. לומדת מכאן שאפי' המלאכים אסור להם להיכנס לקודש הקדשים. ויש להקשות ע"כ הרי התורה ניתנה לאנשים ולא למלאכים ואיך שייך שנאמר שמלאכים יעברו על לאו? וי"ל, אומר הרב אלישיב, שהאיסור וכל אדם לא יהיה הוא איסור על עבודת הכהן גדול, שבשעה שהוא בקודש הקדשים לא יכנס שם שום אדם, וזו הכוונה וכל אדם לא יהיה אפי' המלאכים, והאיסור הוא על הכה"ג לעבוד בשעה שנמצא שם מישחו וזה אפי' מלאך.

טז לד. והיתה זאת לכם לחוקת עולם וגו' אחת בשנה. הפסוק מדבר על יו"כ. והנה הקשה המג"א (או"ח תרכד ז) מדוע שונה יו"כ מכל החגים, שבכולם עושים יו"ט שני של גלויות ואילו ביו"כ לא עושים. ויש ליישב בזה ע"פ הפסוק שלנו. דהנה מצינו בפוסקים דהטעם שעושים ברית בשבת ולא גוזרים שמא יעברו ד"א ברה"י כלי מילה כמו שמצינו בשופר ומגילה, משום שכתוב בתורה מפורש וביום השמיני דרדשינן בזה בגמ' ואפי' בשבת, משא"כ בשופר ומגילה, והיינו שמה שכתוב מפורש בתורה לרבות את השבת לא מבטלים משום גזירה (ט"ז או"ח תקפ"ח ועוד). ולפי"ז י"ל דה"ה הכא כתוב **אחת**

בשנה והיינו שיעשה יו"כ רק פעם אחת בשנה. ונגד פסוק מפורש חז"ל לא תיקנו תקנות ולכן לא עושים ביו"כ יו"ט שני של גלויות.

יז ד. ואיש לאיש לאיש הוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב עם. אומר רש"י ששוחטי חוץ נחשב כאילו הוא שופך דם האדם. וקשה, הייתכן שהתורה מדמה שפיכת דם בהמה לרצח רי"ל? וי"ל להנה בכל קדשים יכול להישאל על הקדשים ולהפכם לחולין, והנה כאן אחרי ששחט את הבהמה יש לו פתח טוב להפשיט ע"י כיוון שנשחט בחוץ, ואז זה יהיה חולין למפרע, ויתברר למפרע שלא עבר איסור, ולכן כל זמן שלא עושה ד"ז הוא נקרא רוצח, כי הוא גורם להרוג עצמו בכרת. לכן כל עוד שנקרא ששחט קדשים בחוץ סימן שלא נשאל על הקדשים וגורם לעצמו מיתה בכרת, לכן זה נחשב כאילו שפך דמו שלו. מרגינתא דר"ב.

יז יג. ואיש איש מבני ישראל וגו' ושפך את דמו וכסהו בעפר. כתב הרשב"ם על התורה בטעם מצוות כיסוי הדם הוא כדי שלא יבואו לאכלו. ולפי"ז מובן למה אין דין כיסוי הדם במקדשין כמבואר בחולין פג. משום שהקדש לא יבואו לאכלו וכמבואר בפסחים ו. המוצא חמץ בפסח ביו"ט אם של הקדש אין כופה עליו כלי מ"ט דהקדש מבדל בדילי אינשי מיניה ולא יבואו לאכלו. אתון דאורייתא.

יח יח. ואשה לא אחותה לא תקח לצרור. הגמ' בפסחים קיט אומרת דלעתיד לבוא יאמר יעקב אבינו שהוא מסרב לזמן בסעודת לווייתן כי אינו ראוי, כי נשא שתי אחיות שעתידה התורה לאסור עליו. ויש להקשות למה אמר בנוסח כזה שעתידה התורה לאסור עליו, הלא על כל העולם אסרה התורה לשאת ב' אחותיו? וי"ל, אומר העיר דוד, דהנה התורה כאן כתבה ואשה אל אחותה לא תקח, ויש להקשות הא הול"ל ואחותה של אשה לא תקח, ולמה הפך היוצרות וכתב לא לקחת אשה שהיא אחותה, הלא את אחותה הוא עדיין לא לקח. ואצל יעקב זה יובן כי לקח קודם את לאה שהיא אחות אשתו רחל, שהייתה עיקרו של בית, ורק אח"כ לקח את אשתו שהיא רחל, ולכן אמר יעקב עתידה תורה לאסור עלי.

וארטים לפרשת קדושים

יט ג. איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו אני ה'. ואיתא בגמ' יבמות והובא אין ברש"י בטעם שנשמך שמירת שבת למורא אב, לומר לך אני ה' היינו שאפי' אם יאמר לך אביך חלל את השבת אל תשמע לו וכן בשאר כל המצוות לא לשמוע בקול האב אם אומר לו לבטל את המצווה. והטעם שהתורה הביאה דין זה רק במצוות כיבוד אב מול שבת ולא מול מצווה אחרת כמו למשל אם האב אומר לו לא לברך ביהמ"ז או לא לקיים ונשמרתם מאוד לפשותיכם? י"ל שבשבת מצינו בגמ' שיש סברא שמותר לחלל שבת בשביל שישמור שבתות הרבה. והיה צד שמכיוון שבשכר מצוות כיבוד אב מארמיים לו ימים, א"כ אולי מוטב שיחלל את השבת וישמע בקול אביו ועי"ז יאריך ימים ויוכל לשמור שבתות הרבה, לכן אומרת דף התורה לא. יעלת חן.

יט ג. איש אמו ואביו תראו ואת שבתותי תשמורו אני ה' אלוקיכם. הרבה ביאורים נאמרו מדוע הוסמכו ענייני כיבוד אב לשבת. ביאור נפלא מובא בספר ילקוט הגרשוני, דהנה מצינו על הפסוק בבראשית לא לו ועתה הלך הלכת כי נכסוף נכספת לבית אביך למה גנבת את אלוהי, הכוונה היא כך, לכן שאל ליעקב למה הלכת לבית אביך לקיים כיבוד אב הרי אביך הוא רק מדין רוב, א"כ למה גנבת את אלוהי הרי רוב העולם הם מאמינים בעי"ז ואי אזלינן בתר רוב אז האלוהים שלי אמות, וכדמצינן כמה פעמים שאלות כאלו בחז"ל ע"י המינים. והנה קידוע רוב העולם לא שובתים בשבת ואי אזלינן בתר רובא אז לא הווי בעינן לשמור שבת, לכן נאמר כאן שאע"פ שאזלינן בתר רובא כי איש אביו ואביו תראו, בכ"א את שבתותי תשמורו.

יט יג. לא תעשוק את רעך ולא תגזול. לכאורה היה לו לכתוב לא תעשוק ולא תגזול את רעך? וי"ל שמרומז כאן מה דאיתא במ"ע ח"מ שמי"ח ס"ב אם גם נתן לישראל פקדון או הלוואה ומת ושום אדם לא יודע מזה אינו מחויב להחזיר כיוון שלא יהיה מזה חילול ה' כיוון דבהיתר לא לידו, אבל גוי אסור מחוייב להחזיר עי"ש שטן, והנה עושק פירושו שמעבך מעות חבירו בידי ועי"ז נאמר רק רעך שזה ישראל כי של גוי מותר במקום שאין חילול ה', ואח"כ כתוב לא תגזול זה בלי רעך כי זה אסור גם בשל גוי. ותרת משה.

יט ט. וקצרכם את קציר ארצכם אל תכלה פאת שדך לקצור. עוד מקום בפרשה שמוזכר פאת זה להלן בפסוק כז שעם כתוב לא תקיפו פאתו ראשכם. והקשה ע"כ האמרי אמת מדוע בפאת השדה מספיק להשאיר פאה אחת בקצה השדה ואילו בפאת הראש בעינן להשאיר פאה בשני הצדדים מאי אולמיה פאה פאה מהאי פאה? וידוע שיש בזה כמה דרכים בראשונים יעייין בריטב"א שבעות ג. אך האמרי אמת אמר ע"כ תשובה חריפה.

פרשת אחרי מות קדושים תש"ה

הנה מצינו בפאה פ"ב מ"א שכאשר רשות הרבים חולפת באמצע השדה וחוצה אותו לשניים הרי הם כב' שדות ויש להותיר פאה בכל אחת. וא"כ אמר האמרי אמת הרי הראש הוא כרשות הרבים. גמור כי הראש מלא במחשבות ורעיונות ואין לך רשות הרבים גדול מזה, ולכן גם כתיב לא תקיפו פאת ראשכם כי בראש כביכול יש שתי רשויות. ובהמשך הפסוק כתוב ולא תשחית פאת זקנך כי זקן זה יחיד.

יט כג. וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו את פריו שלש שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל. הגמ' בסוכה דף לה. אומרת, אומר היה רבי יוחנן ממשמע שנאמר את פריו איני יודע שעץ מאכל הוא מה ת"ל עץ מאכל להביא עץ שטעם עזו ופריו שווה ומאי ניהו פלפלין שנמי חייבים בערלה. ויש להקשות ע"כ בשב"מ הוצרך ריבוי מיוחד שפלפלין חייבים בערלה ומדוע הם לא נכללים בשאר פירות? ויש ליישב בזה שמצינו ברש"י בבראשית א יא בטעם שנתקללה האדמה כאשר אדם הראשון חטא הוא מכיוון שהקב"ה אמר לא תוצא הארץ וגו' עץ פרי דהיינו שטעם עזו ופריו שווה והאדמה לא שמעה בקול ה' והוציאה עץ לא בטעם הפרי. והנה מבואר בכמה מקומות ובהם בשפת אמת פרשת קדושים שהטעם של דין ערלה הוא משום שכשחטא אדם הראשון בעץ הדעת ונתקלקלה האדמה שנאמר בה קוץ ודרדר תצמיח, מאז עד שלוש שנים יש בעץ כוחות רעים וזהו הטעם של דין ערלה. והנה מצינו שמי שלא חטא באכילה מעץ הדעת לא נענש. והדוגמה לכך הוא מהמדרש רבה בראשית יט ה שחור האכילה את כל החיות והבהמות מלבד עוף החול וכולם נענשו במיתה מלבד עוף החול שלא אכלה ובאמת לא נגזר עליה מיתה. והנה כיוון שיסוד ערלה הוא מחמת החטא של העצים והחטא שלהם הוא משום שלא נתנו טעם בעץ ככפרי, ובסוכה מבואר שהפלפלים טעם העץ כטעם הפרי ולכן היה הוי"א שלא יהיה חייב בערלה כי בו אין את הקללה ואין בו כוחות רעים. ובשב"י הוצרך ריבוי מיוחד לחייבו משום דסדנא דארעא חד הוא. גנא דפלפלי.

יט לב. מפני שיבה תקום. איתא בגמ' קידושין לג. כל תלמיד חכם שאינו עומד מפני רבו נקרא רשע ואינו מאריך ימים. יש להקשות מה זה העונש הזה ואינו מאריך ימים מדוע זה מידה כנגד מידה כאן? וי"ל כי המאריך ימים זוכה להיות בשיבה ושיקומו מפניו והוא כיוון שאינו קם לא יזכה שיקומו בפניו. חת"ס.

יט לב מפני שיבה תקום וגו' ויראת מאלוקיך. הגמ' בברכות כח. מספרת על רבי זירא כשהיה נחלש מרוב עמלו בתורה היה יושב על פתח ביהמ"ד ואמר שיעשה זאת כדי לקבל שכר שהוא קם לפני ה**הכמים**. ורבים תמהו ע"כ הרב כתוב באבות א ג אל תהיו כעבדים וכו' ויהא מרוב ע"מ לקבל פרס. מתוך ה'בני יששכר' דהפסוק והזרת פני זקן מסתתים בויירתא מאלוקיך' היינו שזהו העצור והא שרי. כי ראוי שכל אדם יעשה ע"מ להוסיף לעצמו ירי"ש, וכמו שכתוב באבות שם אל תהיו כעבדים וכו' ויהא מרוב שמים עליכם. דהיינו שכל האיסור היינו שכר לעוה"ב, אבל בשביל להוסיף ירי"ש ודאי שהוא ראוי.

יט יח. לא תקום ולא תטור. כל ת"ח שאינו נוקם נחשב אינו ת"ח - יומא כב: וביאורו כמו נחש שעוקץ ואין לו שום הנאה בזה כי הכל אצילו כטעם של אפר (גמ' בתענית), ה"ה ת"ח צריך שינקום את נקמת ה' בלא שום הנאה. לא להנות גם במקום שנוקמים נקמת ה'. ואם נהנה, שלא יקום. וד"ל.

יט יח. ואהבת לרעך כמוך. יש לפרש עפ"י מה דאיתא בגמ' שאומן שונא בני אומנותו. וכאן התורה מצווה אותו ואהבת לרעך, אפי' שהוא כמוך והיינו אומן כמותך אתה מצווה לאהוב אותו. כתב סופר.

כ יז. ואיש אשר יקח את אחותו וכו' חסד הוא. איתא בקידושין מו: המקדש אחותו שמואל אמר אדם יודע שאין קידושין תופסים וגמר ונתן לשם מתנה. ונראה לרמז מכאן כשמואל, ואיש אשר יקח את אחותו חסד הוא והיינו דהמעות הם לשם חסד והיינו מתנה. גבעת פנחס.

כ כה. והבדלתם בין הבהמה הטהורה לטמאה ובין העוף הטמא לטהור. יש להקשות מדוע בבהמה הקדים טהורה לטמאה, ובעוף הקדים טמא לטהור? ויש ליישב ע"פ הגמ' בחולין סז: שבבהמות יש יותר טמאות מן הטהורות, ואילו בעופות יש יותר טהורות מטמאות. והנה הבדלה פירושה הפרשה. והפרשה הכונה שמפריש את המיעוט מהמרובה. ולכן כשמתירחסים להבדלה בבהמה כתב המועט, והיינו הטהורה, מהמרובה דהיינו הבהמה הטמאה. משא"כ בעוף שהמועט בו הוא הטמא כתב ומבדיל הטמא מהטהור שהטהור הוא מרובה. קרן לדוד.

מאמרי מוסר וסיפורים מענייני הפרשה

פרי ולכן תיקן האר"י לקבל ע"ע אחבת ישראל לפני התפילה. וכעין מה שכבת הבצל שם טוב שיע"י אחבת בריות זוכים לאחבת ה' אליו. **ומובא בספר מנורת המאור** שהנזרה שלא יסובב צער לזולתו וסייעוהו השמשים שרצונו יתקיים וזוכה לבנים כשרים ומיטתו שלימה. והחזו"א אמר שהדרגה הכי גבוהה שניתן לשאוף אליה היא לעבד את החיים בלי לצער אף יהודי. וברור גשם מי שחלילה נכשל בזה יעשה הכל שלא ישוב לעניין הזה שוב. וכשיש אחבה בין הבריות אז הקב"ה לא דן את האדם לפי מעשיו אפי' שהם גרועים. ואיך אוהבים הרי יש כ"כ הרבה חסרונות לשני? **סיפר רבי מנחם צבי ברלון** שלפני שנים היה בחיפה ליד שחלה במחלה קשה מאוד שגרמה לו פצעים ונפיחויות ששיוו לו מראה מעורר אימה. הרב ברלון הלך יחד עם עוד כמה ת"ח לבקר ונשכנסו לחדרו בערה בהם תחושת סלידה, הוא היה נראה מפתח ביותר. לפתע נכנסה אמו של הילד חיבקה את הילד ואמרה בקול גדול מי הילד הכי מתוק בעולם, מי הילד הכי חמוד בעולם, תוך כדי שהיא מרעיפה עליו נשיקות והיבוקים לרוב. האם האמא לא ראתה את הנפיחויות והפצעים שבפני בנה? ודאי! שהיא ראתה, אך הדבר לא הזיז לה כלל כי זהו בנה וכיוון שכן היא התעלמה לחלוטין מכל החסרונות. וכך צריכה להיות אחבת הבריות, לאוהב בלי לראות את הפגמים והחסרונות כהתבה האם לבנה.

מצינו אצל גדולי ישראל אחבת הבריות עד אין קץ. נביא כאן מעט סיפורים על אחבת גדו"י לבריות והשקעתם הרבה בזה. **לאדמו"ר** רבי מנחם מנדל מוויז'ני צ"ל הייתה הרבה שחלתה במחלה קשה והיא הייתה בעיירה רחוקה. בחד הימים היא הייתה אמורה לעבור טיפול קשה ומורכב והרבי היה בלחץ גדול במשך כל היום. בסוף היום הגיע המברק שהטיפול הצליח והרבה הבריאה בחסדי שמים. הרבי שמע זאת והוקל לו, אך מיד חלה התעצב לו ליבו, לשאלת בנו מדוע הוא עצוב ענה הרבי עד לא מזמן חשבתי שהצלחתי להגיע לדרגת ואחבת לרעך כמוך, כעת ראיתי! כמה הוקל לי כשמצב בתי השתפר והתחלתי לחשוב האם גם אצל האחר הייתי מרגיש כזאת הקלה? וכן מסופר על רבי ישעיהלה מקרסטיר שפעם שכבנו היה חולה הוא היה מאוד עצוב והעצבות המשיכה גם כשבנו הבריא. לשאלת בני ביתו מדוע הוא כה עצוב הוא ענה, כעת אני מרגיש שהעצבות שלי רצלי ילדי היא לא ממש כמו אצל האחר ועי"ז היה דורש ליבי. **רבי לוי יצחק מברדיטשוב** פעם הגיע לבקר יהודי שהיה במצב לא גסיה והנה לפתע היהודי החל לבכות מי יהיה עלי, כ"כ הרבה עבירתי עשיתי, כמה פעמים הכנסתי את בוראי, מי יודע מה מצפה לי שם בשמים. בשמוע ד"ר רבי לוי יצחק מיד הוא לקח קלף ודיו וכתב הנני נתן את השכר של המצוות שיש בפרשותי מאז שנולדת עד עתה לפלוגי אלמוני החולה והוא הגיש את זה לחולה. החולה ראה ד"ר אלמוני התרגש מאוד ומת עם חיך על פניו. כשיצאה נשמתו שאלו השמש עד כדי כך? ענה רבי לוי יצחק כדאי לתת את כל העולם הבא שלי בשביל לשמח יהודי. כאלו הם גדולי ישראל שיודעים להעריך את הכלל הגדול הזה בתורה. **אצל האדמו"ר** רבי שלמה מזוועיל ישן במשך תקופה בחור מישיבת חברון. בחבור ביקש מהרבי שחרבי יעיר אותו בשעה 6 בבוקר, הרבי ענה אני לא יכול, קח שוון מעורר שיעיר אותך. היה בטוח שליש בגלל שהרבי הולך לישון מאוחר, אך ככל שחלפו הימים כל יום היה החבור משכים קום והוא רואה עין בעין שהרבי רע עוד שעות ארוכות לפני שם. בחדות קודש הוא ניגש לרבי ושלח תורה אלו ללמוד אני צריך, אם הרבי רע אז מדוע הוא לא יכול להעירני בשעה שביקשתי? ענה הרבי ואמר אני לא מסוגל להעיר אותך למרות שזה רצונך כיוון שהלעיר בבוקר זה גורם מעט צער, למרות השחמה שיש לך בזה שחברת בך מסוגל אך את הצער הקלשו הזה אני פשוט לא מסוגל לעשות ליהודי.

כידוע לרבי אריה ליון היתה אחבת ישראל מאין כמוה, גם לחולי נפש וגם במקרים קשים ביותר. פעם שאל אותו אחד הרופאים הגדולים כיצד הוא מצליח לטפל בחולי הנפש ברמה כ"כ גדולה, אמר רבי אריה מה שאני עושה אני אוהב כל אחד מהחולים כגופי ואני נותן להם לשפוך כל מה שעל ליבם במשך שעות ארוכות, ודאי!כי אני משתתף עמו בצערו באופן אמיתי וזה המרפא. וד"ר יכל לעשות רק רבי אריה ליון. **רבי עובדיה יוסף** לאחר מלחמת יום הכיפורים היה יושב שעות ע"ג שעות בכדי לסוּת להתיר עגונות שבעליהן נעלמו במלחמה. אחת היה משקיע בזה שעות רבות ואף היה עובר על צילומי פנים ודיסקיות ומראות קשים שגרמו לו לבכי ואף גרמו לחולי גדול בעיניו ששביל מזה עד לפטירתו. טיפולה של עגונה אחת היה לו קשה במיוחד ודרש ממנו מאמר אדיר. בשעה שתיב לילה הוא ישב לכתוב את הפסק שמתיר אותה וכשסיים הוא קרא לאחד מבניו והורה לו להתקשר לביתה לומר שהיא מותרת. השעה היתה שתיים לפנות בוקר והבן אמר לאביו אבא אולי כדאי לכתוב למחר כעת היא כנראה ישנה. אמר רבי עובדיה היא לא ישנה, מחר הדיון שלה ובודאי היא מתפתכת במיטתה מרוב מתח האם היא תהיה מותרת להינשא או לא. הבן התקשר וכשענתה הרב עובדיה לקח את הטלפון ואמר כאן מדבר עובדיה יוסף התרתי אותך. כמה דמעות של אושר נשפכו באותה שיחה.

בעת שהרב מבריסק כיהן ברבנות בעיר בריסק נתפס ע"יי השלטונות סוחר שהעלים מס. הנושג על אותו ענין היה גלות לסיביר שכללה עבודת פרך. הרב קרא לעו"ד ממולה שגות ופרש והיו לו קשרים טובים בהם המשפט ואמר לו

ואחבת לרעך כמוך: בפרשה שלנו מובאים הרבה לאווין ועשין של בין אדם לחברו שכבראשם המצוות עשה הגדולה הלידועה של ואחבת לרעך כמוך שנאמר ע"ז בחז"ל שזה כלל גדול בתורה. ופרשו חז"ל בשבת לא. ואחבת לרעך כמוך – מה ששני עליך אל תעשה לחבריך. וידוע שהלל אמר לאותו גוי שרצה להתגייר לו רגל אחת מה ששניו עליך אל תעשה לתבריך אל כל התורה. והעניין הוא של אחבת חברים זה דבר שצריך חיזוק כל ימות השנה ובפרט בימים אלו שבהם מתו דרמתי, ואנו מצווים לעשות בדרך בית בעניינים אלו. ובספר הברית האריך שאת העניין הזה אך אחבת רעים צריך לקיים בסור מרע ועשה טוב בדיבור ובמעשה. בסור מרע בדיבור יזהר מכל עניין שלא רצה שידברו עליו, וכן במעשה יזהר לא לעשות לחברו שום דבר שלא היה חפץ שיעשו לו. וכן בעשה טוב לומר לשני מילים המשמחות אותו, ולתת לו עצות טובות, ולהזהירו מנוקים, ולרחם עליו. ויזהר לשמוח בשמחת חבירו ולהתעצב בצערו של חברו. ובכל עניין שחושב ועושה יחשוב מה היה רוצה שהשני יעשה אילו זה היה קורה הפוך עליו. וכן יחשוב על האחר כאילו הוא בנו אהובו ועי"כ יזכה לקיים את העניין הגדול של התורה 'ואחבת לרעך כמוך', ועי"ז יושפע שפע ממעל עד בלי די. ובראינו הראשונים כתבו שמצוות אחבת כל אחד ואחד מישראל צריכה להיות כגופו ממש, כי עם ישראל הוא כגוף אחד. והירושלמי ממשיך על עניין הנקמה משל לאדם שחנת בטעות את ידו האם יעניש כעת את היד החותכת ויחתוך אף אותה? וזהו לא תיקום ולא תיטור. והאר"י הנהיג לומר כל בוקר הריני מקבל על עצמי מצוות עשה של ואחבת לרעך כמוך, ועי"כ הוא מרוויח שברגע אחד הוא מקיים מיליוני מצוות כנגד כל היהודים בעולם. וידוע מחז"ל שאחבת ישראל קודמת לאחבת ה', כי לקב"ה חשוב יותר שהאדם יאהב את חבירו ועי"ז יהיה ניתן להגיע לאחבת ה', **ובתנא דבי אליהו** מופיע שזאת הבקשה היחידה שהקב"ה מבקש מישראל אני נתתי לכם הכל ולא חיסרתי ממכם כלום ומה אני מבקש מכם שתהיו אוהבים זה את זה ותהיו מכבדים זה את זה.

וידוע הסיפור מחז"ל על שני חברים מאוד טובים שהאחד ירד מנכסיו והוא החליט ללכת לבקש את חברו העשיר שיעזור לו, אך דן עקא החבר העשיר היה גר מעבר לגבול והוא החליט שבחצות הלילה הוא יחצה את הגבול לביתו של חברו, והנה בבואו לחצות את הגבול הוא נתפס ונשפט למות בעון ריגול, לא עזרו לו תחנוניו הוא נכלא ונשפט סופית למות. שמוע ע"כ ידידו העשיר ניסה להפעיל את כל קשריו אך ללא הועיל. לבסוף אמר החבר לממונים עליו, לכל הפחות שחרורוהו שייפרד ממשפחתו. הנהלת הכלא הסכימה אך בתנאי שאותו עשיר יעמוד במקומו, ואם העני לא יחזור העשיר יהיה ערב לו ויעלה על המוקד במקום חברו והעשיר הסכים. העני רץ לביתו להיפרד ממשפחתו ולאחר הפרידה בדמעות הוא פנה לצאת מביתו אלץ שהוא רואה שהדלתות חסומות אשתו נעלה את הבית מכל הכיוונים מבלי יכולת לצאת בשווא"א. הבצל התחנן שלא נעים לו מידידו הטוב שימות במקומו אך האיישה מסרבת לפתוח את הדלתות. למעשה באמצע הלילה הבצל מצא פרצה, הוא קפץ מהחלון ורץ חזרה לבית סוהר. בהגיעו למעבר הגבול הוא רואה מרוחק את חברו מובל לגרדום, מיד הוא החל לצעוק תחליפו אותו זה אני צריך למות, אך החבר העשיר צועק מה פתאום אני מת אני כבר בדרך. והיווכחו המעניר שנעשה ברחובי מה עיר הגבול לאוזני המלך שאמר אני חיוב להכיר שני רעים וידידים כאלו גדולים שמוכנים למות זה בשביל זה. כאשר נוכח המלך בפלא הגדול בעיניו הוא אמר אני פוטר את שניכם ממוות ובלבד שתפרניו להיות החבר השלישי שלכם, ע"כ מחז"ל. הקב"ה כשרואה אחבה גדולה שיש בין שני אנשים, דבר ראשון הוא נמנע מלהתנישם, ולא עוד אלא שהוא נהיה בחברתם. זה המסר של המדרש המיוחד הזה. ויש להוסיף בפסקו כתוב ואחבת לרעך כמוך אני? זה מה שייחכות לכאן? ויש ליישב משל לאב שהיו לו שני בנים אחד הלך לעיר רחוקה ושם עשה חיל בעסקיו עד שהתפך לעשיר גדול, השני נשאר ע"י אביו והיה שילומל גדול הוא לא הצליח כלל בעסקיו. לאחר כמה שנים הגו השני בא להתחתן אך לא היתה לו פרוטה להוצאות הנישואין, המלץ לו אביו שילך לאחיו הגדול ויבקש ממנו עזרה. ואכן הוא עשה כמצוות אביו ויצא לדרך הרחוקה, בהגיעו לארמון אחיו הוא פנה לשומר הארמון ואמר לו אמור לבנה"י שאחיו הגיע לכאן, הוא נכנס לפנים והאדון הורה לומר אין לי אחים אני לא מכיר בזה. האח העלוב גדול לביתו בבושת פנים. התקווה היחידה שלו נגזזה והוא חזר לאביו שבור ורוצץ. לימים האח הגדול היה צריך לעשות עסקה גדולה שכדי לעשותה הוא נצרך לתעודת זהותה של אביו. הוא שלח שליחים לאביו שיתביא את התעודה שלו, אך אביו לא נענה כלל. הוא ראה את האב והחליט לסנוע לאביו. שהגיע לבית אביו, אביו אמר לו תקשיב אם אח שלך זה לא אח שלך, אז אני לא אבא שלך... הקב"ה אומר לנו אתם רוצים שאני אהיה אבא שלכם שאני אענה לכם ברת צדק אז ואחבת לרעך כמוך ואז תוכלו לאג"ה. מרבי זמיר כהן.

ומכוח האהבה שיש ליהודי עם זולתו הוא זוכה שכל המצוות שעם ישראל מקיימים זה שייך גם אליו ויש לו שייכות במצוות שהחבר מקיים, כך כותב רבי חיים ויטאל. **רבי שלום מבעלז** כותב שיע"י אחבת הבריות נתפסים הדיניים לחסד ורומים. **וכע"ז כתב בעל התניא** שאחבת הבריות היא הגורמת לפתוח שערי שמים ושהתפילות יעשו

עד לך שיש לי משפט שאני עלול להישלח אליו לסיביר אבקש ממך שתעזור לי. הוא סיפר שהאשמה על המס נפלה עליו, העו"ד שמע זאת ואמר, היה לא תהיה הרב לי ישלח לסיביר אני דואג שישמרו את התיק של הרב, יש לי מהלכים בבתי המשפט ואני מסכים לסכן עצמי בשביל הרב. ענה שמע זאת ואמר לעו"ד האם אתה בטוח שאתה יכול? הרב העו"ד בשביל הרב אעשה הכל. ואז אמר לו הרב עד לך שזה לא אני אלא אני מישוהו משהיהוילתי ואני מרגיש כאילו זה אני ממש. העו"ד ניסה להתחמק ואמר שמסכים להסתכן רק בשביל הרב, אך הרב לחץ עליו בדמעות, ואכן העו"ד דאג שיקבעו את התיק של אותו יהודי. **בנו של החפץ חיים** הוציא קונטרס מהנהגות אביו ושם הוא כתב סיפור מעניין, אבי היה יושב ליד השולחן כשסביבו ערמות של שורות ספרים פתוחים על הסוגיה בה הוא עסק, והנה כל פעם שנכנס אליו יהודי הוא היה סוגר את כל הספרים ומאזין לבקשת היהודי. פעם שאלתי את אבי, מספר בנו של החי"ח, מה הטעם הוא סוגר את כל הספרים שאח"כ הוא מתקשה לפתוח אותם שוב במקומות שאחז, הרי כל רגע יקר וחשוב לו עד מאוד? ענה החי"ח ואמר אין אין לי כסף לעשות חסד בממוני ואין לי כוחות לעשות חסד בגופי מה שאני כן יכול זה להאזין לכאבים של אנשים, ואי"כ תאר לעצמך בא אלי יהודי ורוצה לשפוך את ליבו והוא רואה ספרים פתוחים מה הוא אושב כל הזמן אני מחכה שילך והראש שלי נתון בספרים בלבד, ולכן אני סוגר את כל הספרים כדי לתת הרגשה ליהודי שכולי פנוי אליו וכל תשומתי ליבי רק אליו. **רבי בן ציון אשול** היה מפורסם באהבת כל יהודי באשר הוא. פעם נכנס יהודי לשאלו איזה שאלה מצחיקה וכל הבחורים מסביב צחקו, לאחר שיצא אמר רבי בן ציון נכון מאוד שזה מצחיק אבל כשהורים מישהו לא יפה ללחוק. והנה מעשה בישיבה שהיתה מכת גניבות ויום אחד עלו על הגנב בשעת גניבתו מיד תפסוהו כל הבחורים ואזקו אותו. לפתע הבחין רבי בן ציון בנהירה של בחורים שיוצאים מהישיבה, הרים רבי בן ציון את ראשו ושלל מה קרה? ענו הבחורים תפסו את הגנב, מיד אמר רבי ב"צ ולהיכן נוהרים לראות בהוצאה להורג, ממתי שמענו שמורת להכללים פני הגנב? האם דינו של הגנב למיתה? כזה היה רב"צ אוהב כל יהודים גם אם הציק זמן רב לשישבה..

רבי מרדכי מהרמטרינקא היה ידוע כאוהב ישראל עצום מאוד, היו לו דפנות לסוכה יקרות מאוד שקיבל מאבותיו הקדושים. ומסופר שפעם גביר גדול היה חפץ לקנות ממנו את הדפנות בסכום גדול מאוד שהיה יכול לחיות מהסכום הזה בריווח למשך שנים רבות, אך רבי מרדכי על אף שמצבו היה דחוק מאוד הוא לא הסכים לשמוע ע"כ בידעו את הקדושה שיש לו מזה. אך פעם אחז שמע על איזה יהודי שמצבו קשה והוא זקוק מאוד לעצם להסקה ואין מי שיתן

לד"ר מיד הוא נתן את עצי הסוכה, כי אחבת הבריות שבו הייתה חזקה עד למאוד וברגע שידע שמישהו יכול להרוויח מכך חיים בריאים הוא מיד נתן את החפץ הכי יקר שלו. **צריך לדעת שלאהוב** יהודי ולהשקיע בשבילו זה לא דבר קל כלל וכלל אבל שכרו של העושה הוא רב עד למאוד כאן בעולם הזה, וזאת מלבד השכר הרב השמור לו לעולם הבא. יש יהודי בשם רבי יהודה פולק שחי עמנו לאוי"ט. לפני כמה שנים בהגיעו לגיל שבעים הוא אסף את כל צאצאיו וסיפר את סיפורו. הוא היה ילד כבן שבע כשפרצה השואה האיומה ואז הוא ומשפחתו ברחו ממקום למקום עד שלבסוף נלקחו לגטו ומשם למחנות עבודה ולמחנות ריכוז ובמו עינוי הוא ראה כיצד טובחים בבני משפחתו ובבני עירו ולמרות שלא היו לו סיכויים לשרוד, משמים רצו שהוא ישרוד את הכל והוא נשאר בחיים. כשהסתיימה המלחמה הוא גילה שהוא השריד האחרון מכל משפחתו הענפה ומלבד דודה אחת לא נשאר כלום משפחתו כולם עלו על המוקד. אותה הדודה שמעה שהוא נשאר והיא עשתה מאמצים כבירים להביאו אליה, היא היתה גרה בלונדון וכשמצאה אותו מיד הביאה אותו אליה ופרשה את חסותה עליו. כמבון שש השנים הקשות שעברו על הילד השאירו את חותמן עליו, הוא לא ידע להתפלל ואת קצת המילים שלמד בחידר לפני השואה הוא כבר הספיק לשכוח לגמרי. מיד לאחר מכן הוא חגג את שמחת הרב מצווה שלו בעליה לתורה ויוגה חגיגת, אך אז לפתע התעוררו בו המראות מלפני המלחמה. הוא נזכר בשמחת הרב מצווה הגדולה שעשו לאחיו הגדול, שבו אחיו אמר דברי תורה ונהרה נשפכה על פני אביו, ואמו הוזילה דמעה של נחת בעזרת הנשים. דמעות הציפו את פניו, ואז הוא חשב לעצמו אני נשארתי מכל המשפחה גם אני צריך ללמוד תורה כמו כל האחים שלי והחוררים ולמלכל בקודש. באחד הימים נודע לו שגם באנגליה אפשר ללמוד תורה וישיבתו של רבי משה שניידר, הוא היה ילד בן שלוש עשרה ולאחר בקשת רשות מדודתו הוא טע לשישבה, ילד בן 13 קטן וגנום אך עם עיניים דולקות הוא הצליח להיכנס לראש הישיבה ואז הוא סיפר לו שהוא ניצל מהתופת והוא רוצה ללמוד תורה. ראש הישיבה חבקו בחום ושאל אותו האם הוא יודע ללמוד גמי והנער עונה לא רק ששאני יודע גמי אלא אף לקרוא אני בקושי יודע. ואז אמר לו ראש הישיבה אילו הייתי יכול הייתי לומד עמך בצמצי אך טרדות הישיבה והעול הכספי שלה מעסיקות אותי מבוקר לערב, מה שאני מציע זה שתינסך לשישבה ותחפש מישוהו שילמד אותך ואם תימצא תוכל להישאר כאן. והנה נכנס ליד צעיר להילל הישיבה וראה את כל הריחאת והבכרה, הוא נעמד ליד קבוצת לומדים התנצל על ההפרעה וסיפר בקיצור : אני ניצול שואה הייתי שש שנים במחנות השמדה. במה אפשר לעזור לך?

שאלו הבחורים. והוא ענה בעדינות אני מחפש חברותא שילמד איתי... באישור ראש הישיבה. הבחורים אנהו ואמרו ברצון היינו עושים את זה אבל אין לנו רגע זמן אנו עסוקים בסוגיות כבדות מהבוקר עד הערב אין לנו זמן להתחיל מא-ב. וכך כשהוא מסמיק הוא עבר מחברותא לחברותא וכולם אותה התשובה, אחרי יום שלם של בקשות וזירות ונשנות הציע לו אחד הבחורים שהוא יכתוב מודעה בפתח בית המדרש שהוא מעוניין בחברותא שילמד אותו ללמוד ומי שיכול יראה את זה וישבו אליו במקום לטרוח כ"כ, הוא שמע לעצה וכתב מכתב והוא חיכה וחיכה במשך שלושה ימים. לימים הוא סיפר שאלו היו שלושת

ידיעות

שאלה: מה אפשר ללמוד מהסיפור של מות שני בני אהרן? **תשובה:** כתב בעל השואל ומשיב שחטא נדב ואביהו היה שרצו להתקרב יותר מהראוי להם והיינו שרצו להתעלות יותר ממה שאפשר להם ולכן מתו. וליפנין מזה שכל אחד צריך ללכת לפי מדרגתו ויכולתו, ואם אדם קופץ ועושה דברים רוחניים מעל מדרגתו ויכולתו סופו שישבר ויפול. וכבר אמרו חז"ל על ג הקב"ה בוכה ואחד מהם הוא מי שאי אפשר לו לעסוק בתורה והוא עוסק, וכל אחד מרגיש על עצמו את היכולת שלו ומי שעושה מעל מדרגתו סופו ליפול ולהפסיד גם את דרגתו. משום שעל האדם לדעת כי גם אם לא הגיע לדרגתו של גדולי הדור זה לא אומר שהוא לא מספיק מושלם, כי כל אחד כפי יכולתו הוא הכי גדול שיש, ויש שיכולים ללמוד 10 שעות ביום ולכן כשלושים פחות מכל חוטאים. ומאידך יש שיכול ללמוד שעות ביום ואם למד שעותי זה נחשב שעשה רצון ה' בשלימות יותר מההוא שיכול 10 ולומד רק 8. אותו דבר אחד שיכול לשמור על פיו כראוי ואם דיבר פ"א לשה"ר הוא יענש ע"כ מאוד, ויש מי שכל היום לא שולט על פיו ואם התגבר פעם אחת ביום הוא הנפץ להיות כאדם גדול ממש כי זה היכולת שלו. כמובן שצריך להתרגל לעלות עוד ועוד ברוחניות, אך צריך להיות שמח ומרוצה ממה שהתאמץ וכך יצליח.

שאלה: מה נוהגים בפסח שני? **תשובה:** ביום פסח שני יש להרבות בשמחה, ובמקלות החסידים נהגו לאכול מצות וכן נהג ג"כ הסטיפלער, והחזו"א אחז שלא יאכלו מצות ביום זה משום דהוי ככל תוס'ף. השנה פסח שני חל ביום האחרון של תענית בה"י ויש בזה מנהגים שונים האם יאמרו או סליחות והאם יצומו וכ"א ינהג כבמקומו. כמ"כ יש דעות שביום זה נפטר רבי מאיר בעל הנס, שגדולי הדורות אמרו שאדם הוקדש לישועה יאמר אלקי נר דמאיר ענני ומועיל לכל צרה ובפרט ביום זה ידליק נר ויתן צדקה לע"י רבי מאיר ויאמר אלקא דמאיר ענני ועי"י יצא מכל צרה.

שאלה: כתב המג"א או"ח רפ"ז שבימי הספירה היו גזירות על עם ישראל, מה הם הגזירות שהיו אז? **תשובה:** לפני קרוב אלף שנים בסוף ימיו של רש"י הערבים כבשו את הארץ, האפיפיור שהיה בצרפת שמע על כך הוא קרא למסע לארץ ישראל לגאול אותה מידי הישמעלים, המון העם והאספסוף שהתאסף באסיפות שלו תפרו על דש בגדם צלב והחלו לעלות לגאול את הארץ, וזה נקרא מסע הצלב. כמו תמיד לא היה להם כח לחכות להגיע לארץ ובדרך הם עברו דרך כפרים של יהודים ושם הם טבחו ושחטו את היהודים שלא הסכימו להמיר את דתם. בחלק מהמקומות ההגמון של המקום ניסה להגן על היהודים ללא הצלחה באחד המקומות ההגמון הודיע ליהודים שהוא נותן להם יום לחתול האם הם ממירים את דתם או שהוא מסגיר אותם, באותו היום הם היו ספונים באחד מאולמות הארמון שם ההגמון נתן בידם את ההחלטה, כעבור יום וההגמון בא לראות מה החליטו הוא ראה אלף יהודים שוכבים ללא רוח חיים לאחר ששחטו את את זה על קדושת שמו, (פולמוס חריף ומזעזע התנהל אז בין גדולי הראשונים האם הותר להם לעשות זאת) השאר שנשארו חיים אולצו להמיר את דתם ומשלא הסכימו הוקדו על קדושת שמו וכך עלו למוקד עשרות עיירות של יהודים קדושים וטהורים שיצאה נפש על קדושת שמו יזכרם אלוקינו לטובה ויקום לענינו נקמת דם עבדיו השפוף.

שאלה: אדם מוקף בצרות טרדות חוסר שלוה, מה העצה לכך? **תשובה:** מובא בחז"ל (סוטה מב) שרבי שמעון בן יוחאי אומר קריאת שמע היא ההנהגה ושומרה מפני אויבים, בספר אור החמה מרבי משה קורדבירו רבו של הארז"ל מובא שאע"פ שהשכינה קופצת בשבועה וגזירת גזירה רעה על האדם עם כל זאת היא נותנת לו זמן ואפשרות לבטלה והוא ע"י שיכווין בקריאת שמע על שחרית. פניני פרי"ש.

שאלה: ממה היצר הרע מפחד? **תשובה:** מתפילה שלנו מעומק הלב, הוא שם לנו רגל ולא נותן לנו זמן לזה, ולכן אדרבה כשאדם רוצה להצליח בחיים אין לו לפחד מעייפות או מחוסר נוחות הוא יסתגר בחדר יסיר ממנו את הטלפון וידבר עם הקב"ה מעומק ליבו ועי"ז בקשתו בוודאי תתקבל.

הימים הקשים ביותר בחיי. למרות הדברים הנוראים שהוא עבר בשואה אבל כעת כשחשב שסוף סוף הגיע אל המנוחה והנחלה וס"ס הוא יוכל להגשים את החלום שלו וללמוד תורה ה' הוא ראה איך זה בורח לו מהידים. וכך כשהוא מרוסק לגמרי הוא נשא תפילה לה' שיתן לו מי שילמד עמו, והנה בסופו של היום השלישי נגשו אליו לפתע שני בחורים מבוגרים ואמרו לו אתה הוא זה שכתב את המודעה? והוא ענה כן! מיד הם התנצלו שהם לא היו בישיבה בימים האחרונים כעת שהם רואים את המודעה הם רוצים ומעוניינים מאוד ללמוד עמו, ובו במקום הם קבעו עמו חברותא למשך כל שעות היום עד שהוא ערר על

ידיעות

שאלה: בפרשתנו ומקדשי תראו. מה ההפסד המיידי באלו שמדברים בשעת התפילה? **תשובה:** המהרש"ם אומר שהמזלזלים בכבוד התפילה ומדברים בה נסתם להם השפע של הפרנסה ר"ל.

שאלה: למי קוראים הרוצח השקט? **תשובה:** ללחץ דם גבוה. לחץ דם גבוה זה דבר שאחוז גדול מהסובלים מזה לא יודעים כלל שיש להם לחץ דם גבוה, ולחץ דם גבוה גורם למחלות לב קשות ואירועים מוחיים, והדבר נגרם כמובן ע"י מאכלים לא בריאים ובפרט ריבוי מלח, וכן ע"י עישון סיגריות. והדרך להימנע מזה היא ע"י תזונה בריאה, ומומלץ ע"י כלל הרופאים וכן כתבו גדולי ישראל במכתבם לבדוק עניין זה מפעם לפעם ובפרט אם יש מקרים כאלו במשפחה.

שאלה: כשלאדם יש ביקורת על בן זוגו, מה הדרך העילה להעביר את הביקורת בלי שייצור פיצוצים? **תשובה:** האדם צריך לשאת את הבן זוג ואז אומר היה מקרה כזה וכזה, לי זה יותר טוב אם היחס היה אחרת, והיינו להדגיש שהבעיה היא בי שאני נפגע ולא להתמקד בזה שהפוגע לא בסדר ואז הדברים יותר מתקבלים על הלב. בשונה מזה, כשאומר אתה פגעת בי למה אתה עושה לי כך, ואז זה סיבה להשיב חזרה. הדרך האמיתית היא לומר אני טיפוס בעייתי בדברים האלו ואני מעוניין בשביל הרגשות שלי שיעשו לי טוב ואז הדברים נכנסים יותר ללב.

שאלה: האם זה מזיק שנותנים דמי כיס לילדים? **תשובה:** הסיבות שכדאי כן לתת: היות והמושגים הגשמיים של הילדים גדלים והולכים. לכן רוב הילדים (וכל שכן המתבגרים) זקוקים לקצת כסף לבזבזים, עבור בריאותם הרגשית. דבר נוסף זה דרך להשפעה רגשית ורוחנית, רבי יעקב אדלשטיין אמר כי כשהורים נותנים דמי כיס לילד לפני טיול וכדומה, זהו ביטוי מורגש של אהבה כלפיו, ואז גם כשהם מטיפים לו מוסר הוא יודע שהם עדיין אוהבים אותו. כמ"כ זה הבעת אמון כי יחד עם דמי הכיס, הילדים מקבלים את המסר החשוב של אחריות אישית על הכסף, ואת התחושה שהוריהם סומכים עליהם שישתמשו בכסף בצורה נכונה. דמי הכיס מהווים הזדמנות ללמד את הילד (וגם את המתבגר) מה ההבדל בין 'צריק' לבין 'רוצה'. מה שאתה 'צריך', אתה הרי מקבל מההורים ממילא. אתה 'רוצה' הרבה דברים, וזה מובן, אבל כעת אתה לומד שלא כל מה שאתה רוצה אתה מקבל. יתכן שבפעמים הראשונות הילד יתלהב ויבזבז את הכסף מהר. בשלב זה יתכן שלא נכון 'לבגר' אותו במהירות, וכדאי להבין לרוחו שכעת הוא רוצה לבזבז. אם הילד גמר את הכסף מהר, ורוצה מקדמה/הלוואה על חשבון השבוע הבא? זו הזדמנות מצוינת ללמד אותו לימוד חשוב לחיים, שיש לצרוך רק כסף שקיים אצלנו עכשיו, ולא לחיות על חשבון מקדמות והלוואות! יתכן שהוא לא יאהב את זה, ואולי אף ישתמש בדמעות או בהתרסות, אבל כך בדיקו הוא לומד את הלך השלואי שכל המבוגרים ידעו. רבי יחיאל פליסקין.

הלכות בפרשה

מפני שיבה תקום. ההלכה היא שצריך לקום מפני אדם בן 70. ובכל ספק אם הוא בגיל 70 י"א שצריך לקום מדין ספק דאורייתא. ויש שכתבו שפטור מדין רובא וחזקה דרובם אינם זקנים וחזקה דמעיקרא ול"צ לקום. **מפני שיבה תקום.** הנוסע באוטובוס ועולה זקן לאוטו, האם צריך לתת לו את המקום? העולם רגיל לחשוב שכן, אבל שבט הלוי ח"ב יו"ד קד' כתב שהמנוחה כוללת רק חיוב לקום לשם כבוד, אבל אין דין לתת לו את שלל. ובמקום שעלול להיווצר חילול ה' צריך לתת לו את מקומו.

הלכות טומאת כהנים המצויים היום והרבה מהם נוגעים גם לישראלים מאת: 'התאחדות טהרת כהנים' 08-3132020 כל המידע לכהנים במקום אחד: בתי חולים, מרכזים רפואיים, כבישים, אתרים, טיולים, מוזיאונים, טיסות, תחבורה ציבורית ניתן לקבל עדכונים בשלוחה 9, או בפקס, או בנדרים פלוס, או במייל a083132020@gmail.com טלפון בית ההוראה 08-3132020 שלוחה *

איש אמו ואביו תיראו. לכאורה למה לא קמים להורים שנכנסים לחדר? י"ל שהם מוחלים ומהני. אבל אע"פ

דרך המלך ונהיה כאחד הבחורים המתמידים בישיבה. לבחורים האלו שבאו ללמוד עמו קראו טוביה ומשה, הם השקיעו בן מא-ב ועד סוגיות קשות בעיון. והנה הפלא ופלא מספר רבי יהודה פולק כל הבחורים שהיו עסוקים בסוגיות הקשות ולא היה להם זמן אלי יצאו אנשי עסקים טובים ומוצלחים, אבל אותם שנים שלמדו איתי טוביה ומשה פתחו לגדולי החיים עמנו כיום עד 120 הלא הם רבי טוביה וייס ורבי משה שטרנבוץ, ללמד ש'הדרך שלמד היא לא דווקא בעמל התורה בלבד, אלא כשיש עמה גם אהבה לזולת ובדאגה לו ונתינה לשני. ואהבת לרעך כמוך. הרבה הפסוקים מהספר 'פלא דורש' לרבי אילן גולד.

ידיעות

שמהני מחילה, בכ"א הידור היינו קימה מועטת זה כן צריך לעשות.

והדרת פני זקן. כתבו הפוסקים שאם יש ת"ח שעומד בתור במכולת, בבנק או אצל הספר וכדו' חייב להקדימו משום כבודו. ועיין בתשובות והנהגות א תקלב שהרחיב בטעם למה צריך להקפיד בזה.

לא תשנא את אחיך בלבבך ואהבת לרעך כמוך. יש חקירה ידועה מה קורה באחד שלא אוהב את השני אך גם אינו שונא אותו, האם עובר רק על עשה של ואהבת או שזה גם לאו של לא תשנא. מחדש הרב שך שאין משוה באמצע. אלא מי שלא אוהבים ב- 100 אחוז אלא ב-70 אחוז אזי ב-30 אחוז הנותרים שונאים אותו. וכשאמר רבי מאיר צבי ברגמן דברים אלו לרבי חיים קניבסקי הביא לו רבי חיים ראייה מדכת"ב ויאהב גם את רחל מלאה ומיד אח"כ כתיב וירא כי שנואה לאה, וזה סותר כי מקודם אמרנו שאהב את לאה ורק את רחל אהב יותר ממנה, אלא רואים שאם לא אוהב במאה אחוז אזי גם שנאה יש כאן. וע"ע באור החיים בפרשה יט ז' שג"כ מבואר בדבריו שאם לא אוהב כאחיו ממש הרי"ט כשנאו. ובחפץ חיים באהבת ישראל וכן בחרדים לח"ט מבואר שכל תרעומת שאורמת שלא ידבר עמו אפי' ג' ימים הוי כשנאו ועובר על לאו דאורייתא דלא תשנא.

וכתובת קעקע לא תתנו בכס. מה הדין לכתוב עם העט על היד שאין בזה קעקוע, האם מותר לכתחילה או אסור מדרבנן. במנחת חינוך מצווה רג א' את א כתב לאסור מדרבנן. אך השבט הלוי ח"ג סימן קיא פליג אמנחת חינוך וס"ל שמותר לכתחילה ואין בזה בעיה כלל.

שאלה בחושן משפט מתוך מנחת שלום: מה דינו של אדם ששכר צימר במירון לל"ג בעומר ולא בא? **תשובה:** פשיטא שחייב לשלם לבעל הצימר את הפסדו, ואפי' אם לא עשו קנין, שהרי הפסיד אנשים אחרים מחמתו. הלכה זו מקורה בשו"ע סימן של"ג שם מדובר בפועלים, וכן נפסק להלכה למעשה בשכירות בתים. אם עשו קנין, בזה אף אם לא היה יכול המשכיר להשיג שוכרים אחרים, חייבים לשלם. אופן הקנין: או בחתימת חוזה, או אחר, בסיכום סופי דרך הטלפון, שנחשב סייטומא, ולרוב הדעות סייטומא דביבור קניא. אם הודיע השוכר שאינו יכול לבוא בזמן סביר שאפשר למצוא שוכרים אחרים, פטור מלשלם. באופן שהשוכר חייב לשלם, נחלקו הפוסקים אם משלם שכירות מלאה, או כשיעור פועל בטל, דהיינו שני שליש, שהרי המשכיר נהנה מכך שהבית נשאר נקי. למעשה השוכר יכול לשלם רק שני שליש. באופן שאיירע אונס אמיתי לשוכר פטור מלשלם בכל אופן, ואפילו אם בעל הבית הפסיד מחמתו. מלבד אם שילם דמי קדימה שהדמי קדימה פלגים אצל המשכיר. הוא הדין באופן שהזמינו טנדר בחברת הסעות וביטלו ברגע האחרון.

חידות

חידון שינון הפרשה לפי סדר הא-ב-ג. קדושים תהיו כי קדוש? **א.** עד מתי לא תלין פעולת שכיר? **בוקר.** ג. למי לשומר מתנות מהחדש? לענין ו? **ג. ד.** "לא תישא פני" **ז.** **דל.** ה. "תוכיח את עמיתך" הוכח. ו. אמר רבי עקיבא זה כלל גדול בתורה: ואהבת לרעך כמוך. ז. ארץ ישראל? זבת חלב ודבש. ח. איזה חלק בחטאת מקטירים? **חלב.** ט. איסור אכילה? **טרפה.** י. מה יעשה המשלח את השעיר לעזאזל- יכבש בגדיו. **כ.** איזה מצווה סמוכה למצוות השבת? **כיבוד הורים.** **ל.** איך כתוב שצריך לשלם לפועלים באותו היום? **לא תלין פעולת שכיר אתך עד בוקר.** מ. עונש המקלל אביו ואימו? **מות יומת.** נ. שלמים ביום השלישי נקראו? **נותר.** **ס.** עושים על ראש השעיר? **סמיכה.** ע. לפני מי לא לתת מכשול? **עיוור.** פ. ממתנות העניים שבה? **פאה.** **צ.** "שפוט אמתך" **צדק.** ק. והייתם **גד קדושים.** ר. "לא תלך בעמל" **רכיל.** ש. איזה בגד אסור ללבוש? **שעטנ.** ת. "איש אימו ואביו" **ג. תראו.**

חידות פרשת שבוע: **א.** פסוק בפרשת 'אחרי מות' שיש בו 4 פעמים את המילה 'בד' **ב.** פסוק בפרשת 'קדושים' שיש בו 4 פעמים את המילה 'צדק' **ג.** 3 איסורים בפרשה שמוזכר בהם דס' **ד.** איפה כתוב שהכהן הגדול היה מקריב תור ביום כיפור? **ה.** מה הכהן הגדול שם על ראש השעיר המשלח אחרי שיעלה בגורלו? **ו.** חולצה לבושים, ומכנסים? **ז.** כמה מבני אהרן מתו? **ח.** איזה

